Geçici İthalat Rejimi ve Gümrük Yükümlülüklerinin İhlali - Danıştay Kararı

Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı 7. Daire 2022/3113 Sayılı Karar - Telafi Edici Verginin Ödenmemesi - Danıştay Kararı

T.C. DANIŞTAY YEDİNCİ DAİRE Esas No : 2022/3272 Karar No : 2024/3912

TEMYİZ EDEN (DAVALI): Bakanlığı adına ... Müdürlüğü **VEKİLİ:** Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI): ... **VEKİLİ:** Av. ...

İSTEMİN KONUSU: .. Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin... tarih ve E:.., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı tarafından, ... ve ... plakalı araçların yurtta kalış süresinin geçerli mazeret olmaksızın aşılması ve yurt dışına çıkarılmaması suretiyle geçici ithalat rejimi hükümlerinin ihlal edildiğinden bahisle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238. maddesinin 1. fıkrası uyarınca karara bağlanan para cezalarının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle dava açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti:... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla, dava konusu ödeme emri muhteviyatı para cezası kararlarının gümrük yükümlülüğünün doğduğu 24/09/2011 ve 21/11/2011 tarihlerinden itibaren üç yıl içinde alınması ve yükümlüsüne tebliğ edilmesi gerekirken, zamanaşımı süresi geçtikten sonra 28/08/2016 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, söz konusu araçlar ile ilgili ceza davası açıldığına ilişkin bir bilginin de bulunmadığı, bu durumda, 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 4. fıkrası uyarınca Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zamanaşımı sürelerinin olayda uygulama imkanı olmadığından, zamanaşımına uğrayan para cezaları için düzenlenen ödeme emrinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava

konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule uygun olduğu ve davalı idare tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: Tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'NİN DÜŞÜNCESİ: Temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE: MADDİ OLAY:

Davacı tarafından, ... ve ... plakalı araçların yurtta kalış süresinin geçerli mazeret olmaksızın aşılması ve yurt dışına çıkarılmaması suretiyle geçici ithalat rejimi hükümlerinin ihlal edildiğinden bahisle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238. maddesinin 1. fıkrası uyarınca karara bağlanan para cezalarının tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 38. maddesinin 1. fıkrasında, kimsenin işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmasının olanaklı olmadığı, kimseye suçun işlendiği zamanın kanununda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemeyeceği öngörülmüş; 3. fıkrasında da, cezanın yasayla konulacağı açıklanmıştır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238. maddesinin olay tarihinde yürürlükte bulunan halinde 108 ilâ 127. maddelerde düzenlenen dahilde işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde eşyanın gümrük vergilerinin tahsil edileceği, ayrıca, bu vergilerin iki katı para cezası

alınacağı, anılan maddenin 18/06/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun'la değişik şeklinde, 241. maddenin 3. fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, 4. fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile 5. fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç, dâhilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde eşyanın gümrük vergilerinin iki katı tutarında para cezası alınacağı, bu cezanın ödeme süresi içinde eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem ya da kullanıma tabi tutulmaması halinde eşyanın gümrük vergileri tutarında para cezasının tahsil edileceği, aynı maddenin 28/03/2013 tarih ve 6455 sayılı Kanun'la değişik şeklinde ise; gümrüklenmiş değerin iki katı para cezası verileceği belirtildikten sonra dahilde işleme rejimi kapsamı ithal eşyasının, işleme faaliyetindeki hali veya işlem görmüş ürün hali de dahil olmak üzere rejim çerçevesinde izin verilen yerlerde tespiti halinde, ithal eşyasının gümrük vergileri tutarının iki katı oranında para cezası verileceği, bu cezanın ödeme süresi içinde eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde eşyanın gümrük vergileri tutarında para cezası tahsil edileceği düzenlenmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dosyanın UYAP kayıtlarıyla birlikte incelenmesinden, ... isimli şirkette şoför olarak çalışan ve Bulgaristan uyruğunda iken "..." ad ve soyadı ile Türk Vatandaşlığına alınma talebinde bulunması üzerine "..." Türkçe ad ve soyadı ile vatandaşlığa alınan davacı adına Geçici İthal Edilen Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliği'nin (Seri No: 1) 19/1. maddesi uyarınca 21/10/2011 tarihinden 21/11/2011 tarihine kadar yurtta kalma süresi verilerek geçici giriş işlemi yapılan ... plakalı araç ile 24/08/2011 tarihinden 24/09/2011 tarihine kadar yurtta kalma süresi verilerek geçici giriş işlemi yapılan ... plakalı aracın yurt dışı edilmediğinden bahisle düzenlenen 04/01/2016 tarihli ceza kararlarının, 28/08/2016 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, anılan ceza kararlarına karşı açılan davanın ... Vergi Mahkemesinin.. tarih ve E:... , K:... sayılı kararıyla, dava konusu işlemin ... adına tesis edildiği ve davacının menfaatinin etkilenmesinin söz konusu olmadığı belirtilerek ehliyet yönünden reddine karar verildiği görülmüş ise de, ödeme emrine konu para cezası kararlarının davacının vatandaşlığa alınmadan önceki ad ve soyadı olan "..." adına düzenlendiği ve bu kararlara karşı "..." adına itiraz edilerek açılan davalarda davacının söz konusu işlemlerin iptalinde menfaatinin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anayasanın yukarıda değinilen maddesinde öngörülen ilkeye göre; suçun, işlendiği tarihte yürürlükte bulunan kanuna tabi olması esastır. Bu yüzden; maddi ve manevi unsurları itibarıyla

gerçekleştiği tarihte suç sayılmayan bir eylemin, daha sonra yürürlüğe giren ve bu eylemi suç sayan kanunla cezalandırılması olanaklı bulunmadığı gibi; bir suçun işlendiği tarihte yürürlükte bulunan yasa hükmü ile belirlenen cezasını ağırlaştıran sonraki yasa hükmünün de o suça uygulanması ve failinin daha ağır ceza ile cezalandırılması uygun değildir.

Olayda, dava konusu araçların yurtta kalma sürelerinin bittiği 24/09/2011 ve 21/11/2011 tarihlerinde gümrük yükümlülüğünün doğduğu, davalı idarece geçici ithalat rejimi kapsamında verilen sürelerin dolmasına rağmen araçların yurt dışı edilmediğinden bahisle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238. maddesinin 1. fıkrası uyarınca eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı tutarında para cezası kararı alınmış ise de; bahsi geçen hükmün değişik halinin 11/04/2013 tarih ve 28615 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi karşısında, anılan maddenin olay tarihinde yürürlükte olmayan şeklinin uygulanması Anayasa'nın 38. maddesine aykırılık oluşturacağından, davacı adına düzenlenen ödeme emrinde hukuka uyarlık, dava konusu işlemin iptali yolundaki kararda ise sonucu itibarıyla isabetsizlik görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararına yönelik TEMYİZ İSTEMİNİN REDDİNE,

2. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliği ve bir örneğinin de Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesini teminen dosyanın ilk derece Mahkemesine gönderilmesine, 01/10/2024 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Adalet Bakanlığı İçin Link'e Tıklayınız